

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja erät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Esityksessä ehdotetaan, että terveydenhuoltolain sairaanhoitopalvelua koskevaa sääntelyä täsmennetään siten, että nimenomaisesti säädetään palliatiivisen hoidon ja saattohoidon olevan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia palveluita. Laissa säädettäisiin myös palliatiivisen hoidon ja saattohoidon määritelmät. Tavoitteena on turvata hyvä elämän loppuvaiheen hoito riippumatta ihmisen asuinpaikasta tai hoitopaikasta.

Hengityслиitto kannattaa esitystä. Esitys parantaa mahdollisuuksia varmistaa palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osaaminen, saatavuus ja laatu hoitopaikasta riippumatta. Samalla on varmistettava elämän loppuvaiheen ennakoivan hoitosuunnitelman laatimisen toteutumista suositusten mukaisesti. Tämä on tärkeää erityisesti keuhkohtaumatautia sairastavien kohdalla.

Järjestämisvastuun, potilaan oikeuksien ja yleisen tietoisuuden kannalta on hyvä, että laissa säädetään saattohoidon ja palliatiivisen hoidon määritelmät. Palliatiivisen hoidon määritelmään esitämme sanamuutosta: toimintakyky -sana korvattavaksi WHO:n palliatiivisen hoidon määritelmässä käytetyllä ilmaisulla elämänlaatu.

”Momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että palliatiivisella hoidolla tarkoitetaan parantumattonta, etenevää sairautta sairastavan potilaan oireiden hallintaan ja elämänlaadun ylläpitoon tähtäävää kokonaisvaltaista hoitoa.”

Palliativista hoitoa ja saattohoitoa on viime vuosina kehitetty, ja kehittämistä pitää edelleen jatkaa. Jotta kaikkien oikeus laadukkaaseen hoitoon elämän loppuvaiheessa toteutuu, tarvitaan vielä kehittämistä monialaisessa yhteistyössä, läheisten huomioimisessa sekä valmiuksissa kohdata ja hoitaa vammaisia henkilöitä. Monialaisella yhteistyöllä voidaan ylläpitää sairastavan elämänlaatua. Psykososiaalisen tuen ja läheisten tuen tulee kuulua palliativiseen hoitoon ja saattohoitoon. Myös järjestöt tulee huomioida hoidon kokonaisuudessa, järjestöt tarjoavat vertaistukea ja voivat toimia selkeän tiedon välittäjinä.

Jotta tavoitteet elämän loppuvaiheen arvokkuudesta, kärsimyksen lievittämisestä ja yksilöllisten tarpeiden huomioiminen varmistetaan, on turvattava myös resurssit palliativisen hoidon ja saattohoidon osaamisen kehittämiseen.

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Hoitopaikan valintaa koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että terveyskeskuksen tai terveysaseman saa jatkossa valita kolmen kuukauden välein, kun nyt vaihdon saa tehdä kerran vuodessa. Laissa täsmennettäisiin, että kirjallisen ilmoituksen hoitopaikan valinnasta voi tehdä sähköisesti tai paperilla.

Hengityслиitto katsoo, että esitetty muutos edistää potilaiden valinnanvapautta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia hakeutua hoitoon. Mahdollisuus antaa ilmoitus hoitopaikan valinnasta sähköisesti tai paperilla tukee kaikkien mahdollisuuksia ilmoituksen tekoon digitaaloista riippumatta.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seuranta koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Kannatamme hoitoon pääsyn enimmäisaikojen toteutumisen seuranta koskevan sääntelyn muuttamista siten, että hyvinvointialueen yksikön on julkaistava kuukausittain edellistä kalenterikuukautta koskevat tunnusluvut siitä, miten hoitoon pääsyn enimmäisaikojen noudattaminen on toteutunut erikoissairaanhoidossa. Tiheämpi julkaisuväli tukee hoidon toteutumisen seuranta ja kehittämistä, yleistä tiedonsaantia ja tiedolla johtamista.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

-

Mahdolliset muut kommentit

-

Mustonen Satu
Hengityслиitto